buitenland

Griekse vrouwen demonstreren op het Syntagmaplein in Athene. FOTO HH

Griekenland past wet op verkrachting aan

STRAF Griekse slachtoffers van verkrachting hoeven binnenkort niet meer aan te tonen dat ze zich hebben verzet. Een overwinning.

Pieternel Gruppen
REDACTIE BUITENLAND

Griekenland scherpt zijn verkrachtingswetgeving aan. Het parlement in Athene heeft daartoe gisteren ingestemd met een wetswijziging die op 1 juli van kracht wordt. Voor een veroordeling van verkrachting is het voortaan niet langer nodig dat het slachtoffer aantoont zich verzet te

Jacqui Hunt van de organisatie Equality Now, een internationaal netwerk van advocaten en activisten dat zich inzet voor vrouwenrechten. "Vooral omdat Griekenland vorig jaar nog de Conventie van Istanbul heeft geratificeerd." Dit internationale verdrag – gelanceerd door de Raad van Europa – roept landen op wetgeving rondom verkrachting aan te passen. Gebrek aan instemming van een van beide partijen moet het uitgangspunt worden bij de bewijslast, in plaats van geweld en verzet. "Het is een heel moeilijke uitgangspositie voor vrouwen om aan te tonen dat zij zich actief hebben verzet. Sommige vrouwen verlammen uit angst, soms is er sprake van andere bedreigingen dan fysieke bedreigingen", vertelt Hunt.

DUITSLAND

Grote actie tegen digitaal haatzaaien

De Duitse politie is gisteren in bijna alle deelstaten in actie gekomen tegen haatberichten op internet. In 38 woningen werd huiszoeking gedaan en werden verdachten meegenomen. Ze worden onder meer beschuldigd van het oproepen tot geweld en het verspreiden van antisemitische beledigingen. In diverse gevallen was sprake van ophitsing en vreemdelingenhaat via internet. De autoriteiten riepen het publiek ook op om aangifte te doen als ze strafbare berichten zien. "Alleen wat bij de politie bekend is, kan worden vervolgd." ANP

NOORD-IERLAND

Weer arrestatie voor moord journaliste

De Noord-Ierse politie heeft opnieuw een arrestatie verricht in verband met de dood van journaliste Lyra McKee. Het gaat om een 46-jarige man. Sinds McKee werd neergeschoten zijn al diverse arrestaties verricht. De verdachten zijn verhoord en weer vrijgelaten. De journaliste stond in april bij onlusten in de stad Londonderry bij een politieauto toen ze door een kogel in haar hoofd werd geraakt. De radicale groep New IRA geeft toe verantwoordelijk te zijn voor haar dood en noemt het een 'tragische vergissing'. ANP

GEDODE BETOGERS

Afrikaanse Unie schorst Soedan

De Afrikaanse Unie heeft Soedan als lid geschorst tot er een civiele overgangsregering is gevormd. De stap komt kort na geweld tegen betogers die al geruime tijd bivakkeerden rond het legerhoofdkwartier. Daarbij zouden zeker honderd mensen zijn gedood. Het leger regeert via een Militaire Overgangsraad, die aan de macht kwam nadat militairen de president, generaal Omar Hassan al-Bashir, in april aan de kant hadden geschoven. Ze deden

De Khoisan willen land, hún land

ERKENNING De Khoisan zijn naar eigen zeggen het eerste volk van Zuid-Afrika. Maar president Ramaphosa geeft niet zomaar toe.

Niels Posthumus
PRETORIA

De 53-jarige Khoisan SA kampeert al zes maanden op een grasveldje voor het regeringsgebouw van Zuid-Afrika. Een standbeeld van Nelson Mandela, armen verwelkomend gespreid, torent meters uit boven zijn tent. De ochtendlucht is fris, maar de Khoisan-leider draagt alleen zijn minuscule, traditionele gewaad van jakhalshuid. "We hebben moeten wennen aan de weersomstandigheden in Pretoria", geeft hij toe. "Het wordt 's nachts koud. En al dat onweer!"

Chief Khoisan SA wandelde eind vorig jaar helemaal van zijn woonplaats Port Elizabeth naar Pretoria: duizend kilometer. In december 2017 was hij ook al in die regeringsstad. Toen ging hij er zeventien dagen in hongerstaking, uit protest tegen de achterstelling van zijn Khoisan-volk: tijdens de koloniale periode, de apartheid én onder het overwegend zwarte ANC. "Ik overleefde het maar net." Hij verloor 34 kilo.

Ja, het is verwarrend dat hij Khoisan SA heet: zijn achternaam is gelijk aan de Engelstalige afkorting voor Zuid-Afrika en zijn voornaam is gelijk aan de benaming van zijn volk. "Maar ik kan er niets aan doen."

Hij brandt een handje kruiden in het midden van een cirkel polyester koepeltentjes, tegen ongeluk. Daarin slapen ook nog tien andere Khoisan-demonstranten. De meeste tentdoeken zijn gescheurd. Khoisan SA grijnst zuur: "We hebben storm en hagel gehad, daar bleken die Westerse tenten niet tegen bestand."

In 2017 ontmoette hij Cyril Ramaphosa. Die was toen nog vicepresident en nam een memorandum in ontvangst met vier eisen. De Khoisan willen als het historisch eerste volk van Zuid-Afrika worden erkend. Hun taal moet een extra officiële taal worden in het land. Ze willen ook de grond terug die in het verleden van hen is gestolen. En ze wensen niet meer te worden geclassificeerd als 'kleurling'.

STRAATARM EN GEMARGINALISEERD

De Khoisan-bevolkingsgroep bestaat feitelijk uit een hele groep etniciteiten, waaronder de Khoikhoi en de San. Zowel de Verenigde Naties als de Zuid-Afrikaanse Mensenrechtencommissie oordeelden in het verleden dat **het belangrijk is dat de groep in Zuid-Afrika land terugkrijgt** om zich aan armoede en marginalisatie te ontworstelen.

De Khoisan **behoren tot de armste bevolkingsgroepen** in het land. Hoeveel Khoisan er in Zuid-Afrika wonen is onduidelijk, omdatze steevast onder 'kleurlingen' worden geschaard. Chief Khoisan SA is niet de enige leider binnen de diverse bevolkingsgroep. Mede door dat **gebrek aan centraal leiderschap** is het lastig voor de Khoisan om een politieke vuist te maken.

en
aien
steren in
n actie
erichten
ningen
laan en
neegeno-
er meer
oproepen
spreiden
eledigin-
en was
en
via inter-
riepen het
ngifte te
berichten
de politie
en ver-

e voor
liste
tie heeft
tie ver-
de dood
McKee.
-jarige
verd neer-
verse arres-
erdachten
er vrijgela-
tond in
de stad
n politieau-
kogel in
aakt. De
IRA geeft
k te zijn
oemt het
ssing'. ANP

nie
an
heeft Soe-
t tot er een
gering is
omt kort na
ers die al
keerden
dkwartier.
ter honderd
d. Het leger
itaire Over-
de macht
iren de pre-
mar Hassan
an de kant

De Khoisan willen land, hún land

ERKENNING De Khoisan zijn naar eigen zeggen het eerste volk van Zuid-Afrika. Maar president Ramaphosa geeft niet zomaar toe.

Niels Posthumus
PRETORIA

De 53-jarige Khoisan SA kampeert al zes maanden op een grasveldje voor het regeringsgebouw van Zuid-Afrika. Een standbeeld van Nelson Mandela, armen verwelkomend gespreid, torent meters uit boven zijn tent. De ochtendlucht is fris, maar de Khoisan-leider draagt alleen zijn minuscule, traditionele gewaad van jakhalshuid. "We hebben moeten wennen aan de weersomstandigheden in Pretoria", geeft hij toe. "Het wordt 's nachts koud. En al dat onweer!"

Chief Khoisan SA wandelde eind vorig jaar helemaal van zijn woonplaats Port Elizabeth naar Pretoria: duizend kilometer. In december 2017 was hij ook al in die regeringsstad. Toen ging hij er zeventien dagen in hongerstaking, uit protest tegen de achterstelling van zijn Khoisan-volk: tijdens de koloniale periode, de apartheid én onder het overwegend zwarte ANC. "Ik overleefde het maar net." Hij verloor 34 kilo.

Ja, het is verwarrend dat hij Khoisan SA heet: zijn achternaam is gelijk aan de Engelstalige afkorting voor Zuid-Afrika en zijn voornaam is gelijk aan de benaming van zijn volk. "Maar ik kan er niets aan doen."

Hij brandt een handje kruiden in het midden van een cirkel polyester koepeltentjes, tegen ongeluk. Daarin slapen ook nog tien andere Khoisan-demonstranten. De meeste tentdoeken zijn gescheurd. Khoisan SA grijnst zuur: "We hebben storm en hagel gehad, daar bleken die Westerse tenten niet tegen bestand."

In 2017 ontmoette hij Cyril Ramaphosa. Die was toen nog vicepresident en nam een memorandum in ontvangst met vier eisen. De Khoisan willen als het historisch eerste volk van Zuid-Afrika worden erkend. Hun taal moet een extra officiële taal worden in het land. Ze willen ook de grond terug die in het verleden van hen is gestolen. En ze wensen niet meer te worden geclassificeerd als 'kleurling'.

STRAATARM EN GEMARGINALISEERD

De Khoisan-bevolkingsgroep bestaat feitelijk uit een hele groep etniciteiten, waaronder de Khoikhoi en de San. Zowel de Verenigde Naties als de Zuid-Afrikaanse Mensenrechtencommissie oordeelden in het verleden dat **het belangrijk is dat de groep in Zuid-Afrika land terugkrijgt** om zich aan armoede en marginalisatie te ontworstelen.

De Khoisan **behoren tot de armste bevolkingsgroepen** in het land. Hoeveel Khoisan er in Zuid-Afrika wonen is onduidelijk, omdatze steevast onder 'kleurlingen' worden geschaard. Chief Khoisan SA is niet de enige leider binnen de diverse bevolkingsgroep. Mede door dat **gebrek aan centraal leiderschap** is het lastig voor de Khoisan om een politieke vuist te maken.

Chief Khoisan SA, zijn vrouw, en leden van de Khoisan-gemeenschap kamperen al een half jaar voor het regeringsgebouw in Pretoria. FOTO BRAM LAMMERS

'Door ons 'kleurling' te noemen, ontkent de regering dat het land ons toebehoort'

Niet lang na hun ontmoeting werd Ramaphosa president. Maar hij kwam eerdere toezeggingen niet na. Dus kwam Khoisan SA één jaar later te voet terug. Hij voerde overleg met ambtenaren, maar die stelden slechts vage compromissen voor. "Onacceptabel", zegt hij. "We besloten net zo lang voor het regeringsgebouw te gaan kamperen, totdat de president ons persoonlijk te woord staat. Al moet we hier jaren blijven. Tot dan willen we ook niet langer tot Zuid-Afrika behoren."

Niet zwart

Vooral hun land-eis ligt gevoelig. De discussie over onteigening van tijdens de apartheid gestolen land, om dat onder de zwarte bevolking te herverdelen, staat al tijden bovenaan de politieke agenda. Maar het gaat daarbij uitsluitend om land dat na 1913, op basis van de toen ingevoerde racistische koloniale en apartheidswetten, is afgepakt van zwarte Zuid-Afrikanen. De Khoisan zijn niet zwart en verloren hun land al in de eeuwen daarvoor. Maar waarom telt dat niet, vragen zij zich af. "Door ons 'kleurling' te noemen, ontkent de regering dat het land historisch gezien ons toebehoort", legt Khoisan SA uit. "Want 'kleurlingen' ontstonden als bevolkingsgroep pas in de twintigste eeuw." Hij loopt naar een vijvertje om zich te wassen. Werkers van de plantsoenendienst in oranje overalls kijken toe. "Maar het staat onomstotelijk vast dat wij de originele bewoners van Zuid-Afrika zijn. Kijk naar onze muurschilderingen die zijn gevonden in het land. Die zijn tienduizenden jaren oud."

Enkele passanten willen met de Khoisan-leider op de foto. Ze hebben het tentenkamp op het journaal gezien. Khoisan SA is veel in het nieuws. "We willen dat de president naar ons toekomt en zegt: ik begrijp jullie, laten we praten", zegt hij als alle foto's zijn genomen.

De eis kan een bom leggen onder de landclaims van zwarte ANC-kiezers

Maar het is de vraag of Ramaphosa dat van plan is. Als hij de Khoisan als het eerste volk van het land erkent, kan dat een bom leggen onder de landclaims van zijn veelal zwarte ANC-kiezers. Want indien zij het tijdens de apartheid gestolen land kunnen terugeisen, kunnen de Khoisan-bewoners dat land dan in principe niet weer van hen claimen? Ironisch genoeg zetten uitgerekend witte lobbyorganisaties dat argument veelvuldig in om landherverdeling te dwarsbomen, in de hoop dat witte Zuid-Afrikanen hun grond gewoon mogen houden.

Ramaphosa's woordvoerder vroeg eind vorig jaar voorlopig om geduld: "Het gaat om complexe zaken die deze groep [Khoisan] echter onmiddellijk geadresseerd wil zien." Maar het lijkt ook op tijdrekken. Bij telefonische vragen over het thema gooit zij een half jaar later dan ook zonder antwoord de hoorn erop.